

РЕШЕНИЕ

№ 253

гр. Варна, 01.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Марин Цв. Атанасов

Членове: Деян Ив. Денев
Петър Митев

при участието на секретаря Десислава Ц. В.

в присъствието на прокурора Н. В. В.

като разглежда докладваното от Марин Цв. Атанасов Въззивно наказателно дело от общ характер № 20223100601085 по описа за 2022 година

Предмет на въззивното производство е Решение № 1181 от 05.09.2022г. по НОХД № 3391/2022 год. по описа на ВРС, образувано по жалба на подсъдимия, подадена чрез процесуалния му представител – адв.М. М. от АК Варна

Обжалвания съдебен акт е осъдителен за подсъдимия **Р. Д. Х.**, който е признат за виновен в това че:

На 18.08.2022 г. в гр. Варна, без надлежно разрешително държал високорискови наркотични вещества, както следва – марихуана с нетно тегло 0,19 грама, със съдържание на активен компонент – тетраhydroканабинол – 8,38%, на стойност 1,14 лв.; метамфетамин, с нетно тегло 0,01 грама, без установено съдържание на активен наркотичен компонент – метамфетамин, поради недостатъчно количество за анализ – на стойност 0,25 лв., като общата стойност на наркотичните вещества е 1,39 лева (един лев и тридесет и девет стотинки) и случая е маловажен - **престъпление по чл.354а ал.5 вр.ал.3 т.1 от НК.**

На основание **чл.78а, ал.1 от НК** го Х. е освободен от наказателна

отговорност и му е наложено административно наказание – **глоба в размер на 1000 /хиляда/ лв.**

На основание чл. 189 ал. 3 от НПК подсъдимия е осъден да заплати направените разноски по делото в размер на 127,19 (сто двадесет и седем лева и 19 ст.) лева в полза на ОД на МВР - Варна.

С решението съдът се е разпоредил с веществените доказателства - запечатан плик с печат на БНТЛ ОД МВР Варна с надпис „ВД – опаковки от наркотични вещества “ , като е постановил да се отнемат в полза на Държавата и след приключване на наказателното производство да бъдат унищожени.

Във въззивната жалба подадена от адв. М. М. като служебен защитник на подсъдимия се иска оправдаването на подсъдимия на основание чл.9,ал.2 НК . В тази насока се твърди, че наркотичното вещество е с ниска стойност , както и че Х. е с чисто съдебно минало, в млада възраст, обосновавайки, че деянието не е обществено опасно. Алтернативно се прави искане наложената глоба от 1000 /хиляда/ лева да бъде намалена до предвидения минимален размер в НК с оглед приложението на чл.78а, ал.5 от НК

В съдебните прения прокурорът от ВОП счита, че решението на ВРС е обосновано и законосъобразно и моли да бъде потвърдено, а жалбата на подсъдимия отхвърлена. Изразява становище, че не са налице основания за за приложението на чл.9,ал.2 НК, тъй като в настоящия случай подсъдимият е държал в свое владение, не едно по вид наркотично вещество, а две по своята същност разновидности независимо от ниската им обща стойност. Намира, че не е нарушена и нормата на чл.78а,ал.5 НК, като съдът се е съобразил с нея, налагайки глоба в предвидения минимален размер, явяващ се равен на този предвиден в закона по чл.354а ал.5 вр.ал.3 т.1 НК

Защитата в лицето на адв. М. М., поддържа в цялост жалбата, по наведените в нея съображения, посочени по горе.

Подсъдимият, участва в лично и в последната си дума желае да му бъде намалена определената глоба.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства и въз основа императивно вмененото му задължение за цялостна проверка на постановеният акт по отношение законосъобразността, обосноваността и справедливостта му, съобразно изискванията на чл.313 и чл.314, ал.1 и ал.2 от НПК намира за установено следното:

Въззивната жалба е процесуално допустима, подадена е в срока за обжалване указан от ВРС и произхожда от надлежна страна. Разгледана по същество е основателна, но не и на основанията, посочени и поддържани с

нея.

Настоящият състав на въззивната инстанция намира, че не следва да разглежда в подробности доводите на въззивника за приложимостта на материалния закон, тъй като е необходимо да се изрази ясно становище по не изтъкван в хода на производството, довод за допуснат и съществени процесуални нарушения, сочещи на незаконен състав, ограничение на правата на страна в процеса, наред с категорични данни за липсата на мотиви при постановяване на присъдата /именувана решение/

Следва да се припомни, че легалното понятие за съществено процесуално нарушение е изводимо от разпоредбата на чл. 348, ал. 3, в случая по т. 1, т.2, и т.3 вр. ал. 4 от НПК, като то е основание за отмяна на съдебния акт и връщане на делото за ново разглеждане само, ако не е поправено и е отстранимо по този начин. При това положение, когато се констатира наличието на нарушение, което е довело до ограничаване на процесуални права в съдебната фаза на процеса и поначало е непоправимо, то разумният процесуален подход е да се търси механизъм за компенсиране на негативното му влияние, за да се покрие в максимална степен критерия за ефективност на вътрешноправните средства за защита на правата, обуславящи справедливост на процеса съобразно изискванията по чл. 13, вр. чл. 6 от Европейската конвенция за защита правата на човека (ЕКЗПЧ). ВРС е накърнил в значителна степен на правото на защита на подсъдимия постановявайки осъдителен акт само въз основа на самопризнание на обвиненото лице, при съмнение за предубеденост, а след това и пренебрегвайки задълженията си по чл. 305, ал.3 НПК е постановил акт при липса на мотиви.

Горното се обосновава от следните обстоятелства:

1. Съдебното производство е било образувано по внесен обвинителен акт срещу подсъдимия с оглед престъпление по чл.354а, ал.5 вр с ал.3 НК По отношение на престъплението е прието, в обвинителния акт и е отразено че подсъдимия е държал без надлежно високорискови наркотични вещества, марихуана и метамфетамин.

Съдът не е изпълнил задължението си по чл.13 НПК да разкрие обективната истина със средствата на НПК. Досъдебното производство е започнало и завършило като бързо производство, очевидно при хипотезата на чл. 356, ал.1, т.1 и т.4 НПК. Първото действие по разследването е разпит на свидетел, поставящ началото на производството. В обвинителния акт е прието, че от фактическа страна подс. Р. Х. е изхвърли „нещо“ пред свидетелите – полицейски служители Г. и К., за което е обяснил, че е марихуана, а в последствие я предал с протокол за доброволно предаване. В последствие в резултат на изготвена СФХ експертиза е обвинен със същия обвинителен акт, че е държал две различни по вид наркотични вещества. Без да изпълни задълженията си по чл.358,ал.3 НПК да разпорежи на прокурора

да връчи препис и призове подсъдимия, ведно със свидетелите и вещото лице, съдът е насрочил делото с разпореждане по реда на чл.370 и сл. НПК. Тук е мястото да се отбележи, че в [глава 27 от НПК](#) бе уредена алтернативна форма на съдебно производство в два варианта, известна и потвърдена в практиката на много европейски държави, че алтернативните производства служат като превантивно средство за ускоряване на наказателния процес и приключването му в разумен срок, съобразно изискванията по [чл. 6, т. 1 от ЕКПЧ](#) , като едновременно с това осигурява максимално ефективно използване на ресурсите на правосъдието от гледна точка на състав и средства. Тези производства са предвидени като алтернатива на стандартния модел съдебен процес - състезателния, който също е известно, че се възприема като единствения, годен да гарантира справедливо разрешаване наказателната съдба на обвиненото лице. Това е така, защото изискването за състезателност разпределя тежестта на доказване, като възлага на прокуратурата да доказва обвинението по несъмнен начин с процесуално допустими средства, като същевременно на обвиненото лице се предоставят всички възможности да се защитава и по този начин се обезпечава адекватното приложение на презумпцията за неговата невинност. Алтернативните съдебни производства съдържат елементи на отклонение от тези фундаментални правила, като тяхното приложение в повечето случаи е поставено в зависимост от правото на обвиненото лице да се откаже от гарантираното му право на състезателен процес, в Р.България съобразно континенталния вариант - да признае верността на фактите по обвинението, при което не се провежда съдебно следствие, а за подсъдимия е предвидена занижена наказателна репресия. Когато досъдебното производство се е развило като бързо производство /където обвинението се предявява с акта посочен в чл.357,ал.1, т.3 или т.4 НПК/ законодателят е гарантирал пълен в обем съдебен процес дори в кратки срокове за да се покрие критерия за справедлив съдебен процес. Безспорно правилата на гл. 27 НПК дава право на подсъдимия да поиска да бъде съден в такова алтернативно съдебно производство, като съответно признае фактите по обвинението и заяви съгласието си да не се събират доказателства за тях, а в замяна получи по леко наказание. Настоящия случай обаче не е такъв, предвид санкцията за престъплението, а с оглед и личността на обвиненото лице предполагащо задължителното освобождаване от наказателна отговорност по реда на чл.78а

НПК. Изборът как да протече процеса принадлежи единствено на подсъдимия, защото той е този, който се отказва от гарантираното му право на състезателен процес чрез признание на фактите и съгласието му да не се събират доказателства по формалния и условен ред. Ролята на съда е да осигури изслушването му по тези въпроси, като съответно приведе в действие защитните механизми, предвидени да гарантират, че изборът е доброволен, информиран и надеждно охранен чрез проверка за доказателствена подкрепа на признанието с допустими средства ([чл. 372, ал. 1, 2 и 4 от НПК](#)). Затова, и в текста на [чл. 370, ал. 2 от НПК](#) изрично е посочено, че съдът разпорежда предварително изслушване, когато е направено такова искане от подсъдимия. Отказът да се проведе такова изслушване е недопустим, защото по своята същност прегражда пътя до алтернативно съдебно производство, каквото е предвидено в закона като превантивно средство за ускоряване на наказателния процес и приключването му в разумен срок по инициатива на подсъдимия, в изпълнение на задълженията на държавата по [чл. 6, т. 1](#) , вр. [чл. 13 от ЕКПЧ](#). Съответно, правото на бърз съдебен процес инкорпорира правото на достъп до такава алтернативна формула за разрешаване на наказателната съдба на подсъдимото лице при изявена негова воля за това и не може да бъде препятствано служебно от съда. На тази плоскост, изразът в чл. 370, ал. 1 от [НПК](#), че освен по искане на подсъдимия, то и съдът служебно взема решение за предварително изслушване, може само да бъде интерпретиран като една допълнителна възможност такова производство или във варианта по [чл. 371, т. 1 от НПК](#) да бъде иницирано от него (като е очевидно, че ако липсва съгласие на подсъдимия, то не може да бъде проведено), но не и като овластяване по свое усмотрение служебно да откаже такова изслушване. Предварителната оценка на съда за справедливостта на наказанието, като мотив за отказа е в очевиден конфликт с презумпцията за невинност. Единствената възможна формула за отказ се съдържа в текста на [чл. 372, ал. 4 от НПК](#) - когато признанието на фактите не се подкрепя от доказателствената наличност, по който начин обаче се охраняват правата на подсъдимия в това производство чрез отдаване на нужното значение на принципа, заложен в [чл. 116 от НПК](#), от който законодателят не се отклонява. В редица решения ЕСПЧ недвусмислено е заявил позицията си, че най-удачното разрешение, гарантиращо ефективното приложение на изискването за процес в разумен срок по [чл. 6, т. 1 от ЕКПЧ](#) , е превенцията, която може

да бъде реализирана посредством въвеждането на различни механизми за ускоряване на производството, преди то да се е превърнало в неоправдано продължително, когато за държавата се поражда задължение за компенсиране на нарушението чрез други средства в изпълнение на задълженията ѝ по [чл. 13](#) , вр. [чл. 6, т. 1 от ЕКПЧ](#). В случая като настоящия, когато обаче съдът е инициатор за признание на фактите без да съобрази доказателствената обезпеченост за това, то той нарушава както презумпцията за невинност, така и правото на справедлив процес, достатъчно основание да се счита за предубеден по делото.

Очевидно е , че в случая съдията докладчик предварително повлиян от процесуалното поведение на обвиняемия е взел решение да разгледа делото по начин да обективира в съдебното производство негово признание на истинността на фактите, въз основа и на което да постанови съдебния си акт, без да проверява останалите доказателства по делото. В тази насока са и действията на съда по изготвяне на искане и назначаване на служебен защитник в съдебно заседание, по негова „преценка“, „задължителна“ по смисъла на чл.94,ал.1,т.9 НПК на основание чл.372,ал.2 НПК. И доколкото ВОС е „принуден“ да разгледа протичането на предварително изслушване, тъй като производството се е развило по посочения начин, то явно се откроява в случая, че ВРС не е постановявал определение, с което да е приел, че самопризнанията на Х. се подкрепят от събраните в досъдебното производство доказателства, така както повелява чл.372,ал.4 НПК. Дори вписването в съдебния протокол за ползването на чл.283 НПК не дава яснота кои доказателства съдът е приел за относими към депозираното от подсъдимия самопризнание. На следващо място следва да се отбележи, че за постановения съдебен е вписано в протокола, че е обявен в съдебно заседание на 05.09.2022г преди 10,25ч. Приложеният в делото, обаче подписан с електронен подпис в който е отразено, че акта е постановен и и подписан на 06.09.2022г в 13,30ч, което е недопустимо и основание за съмнение за идентичност.

2. В мотивите е отбелязано, съгласно закона, че възприетата фактическа обстановка е тази изложена в обвинителния акт. В него тя се свежда до това, че подсъдимият е предал на св. Г. и К. „суха зелена тревиста маса, обвита в полиетиленов плик със специфичен възел: За предаденото обв. Х. дал следните пояснения: „Марихуаната е за собствена употреба“. Това впрочем отразява и протокола за доброволно предаване и последващата разписка, чрез

която св.Г. я е предал лицето Т.Д.В. – инспектор при II РУ Варна. Депозираните свидетелски показания съответстват на описаната фактическа обстановка. За разлика от описаното по горе в атакувания съдебен акт е възприето, че „Подсъдимият Х. съобщил, че посоченото вещество представляват марихуана и метамфетамин, които е закупил за лична употреба“ Посоченото обстоятелство не произтича от доказателствата по делото. За него няма нито фактическо обвинение, нито обяснения по делото, нито свидетелски показания. Държането на метамфетамин от страна на подсъдимия е включено в обвинителният акт, но дали това съответства на обективната истина, по делото е останало неизяснено. Мотивите не съдържат анализ на доказателствата според изискванията на чл.305 ,ал.3 НПК. Същите съдържат и обстоятелства /напр.: че подсъдимия е реабилитиран или че е управлявал МПС под въздействието на наркотични вещества; че всъщност първоинстанционния съд е въззивен такъв и др. /, които не съответстват или противоречат на доказателствата по делото от което е невъзможно да се проследи как е формирана волята на съда, което затвърждава горния извод за предубеденост на съда по смисъла на чл.29,ал.2 НПК, до колкото не са налице данни за наличието на обстоятелства предвидени в ал.1 на същия текст.

Изложеното по горе обосновава извода на настоящия състав на ВОС за необходимост решението да бъде отменено и делото върнато на първоинстанционния съд за отстраняване на допуснатите от него нарушения на съдопроизводствените правила от друг състав на съда.

Предвид изложените по-горе съображения и на основание чл.335, ал.2, вр.чл.348, ал.3, т.,1 т.2 и т.3 от НПК Варненският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1181 от 05.09.2022г. по НОХД № 3391/2022 год. по описа на ВРС

ВРЪЩА делото на първата инстанция – Районен съд, гр.Варна, за ново разглеждане от друг състав.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____